

DISTRIBUCIÓ DE L'ALUMNAT EN GRUPS BASE

La distribució formal de l'alumnat en grups base amb uns rols assignats i un contracte de compromís s'iniciarà a partir de 3r d'EPRI. A infantil i cicle inicial cal prioritzar la distribució de l'aula en grups i la utilització d'algun rol a criteri del tutor/a (en cap cas cal assignar rols a cada nen/a ni fer un contracte de grup).

***ELS GRUPS ES FAN NOMÉS QUAN FEM UN PROJECTE O UNA ACTIVITAT COOPERATIVA? NO**, els grups es fan com a **nova manera de tenir assegurats els alumnes a les aules durant TOT el curs**. A l'hora de fer un projecte o bé qualsevol altre treball de classe serà necessari i saludable fer nous grups de treball.

QUAN ESTABLIM ELS GRUPS BASE? A partir de la primera setmana d'octubre. Caldrà mantenir la disposició en grups base durant tot el curs.

QUINA RESPONSABILITAT TENEN TOTS ELS MESTRES/PROFESSORS/ES? Vetllar perquè a cada grup s'hi estableixi una dinàmica positiva entre els membres, basada en el respecte mutu. El professor ha d'ajudar a solucionar els conflictes de manera autèntica a través d'un contacte proper i regular (rol de mediador i guia).

COM HAN DE SER ELS GRUPS BASE? De 4 o 5 membres (en cas de classes de menys de 20 alumnes es pot donar el cas de fer algun grup de 3).

CADA QUANT CAL CANVIAR ELS GRUPS? Es recomana no canviar els grups base massa sovint. La durada mínima hauria de ser de quatre setmanes, amb un màxim d'un trimestre. En tot cas, si hi ha persones que no encaixen en un grup es poden fer canvis puntuals, sempre i quan s'hagi tractat de trobar una solució dialogada amb entrevistes individuals i grupals.

COM FEM ELS GRUPS? Es pot seguir l'estratègia de separar l'alumnat en tres grups:

- Alumnes col·laboradors i que ajuden
- Alumnes que necessiten ser ajudats.
- Resta d'alumnes.

A continuació es formen els grups col·locant un alumne del primer grup, un del segon i dos o tres del tercer llistat.

COM PRESTEM ELS GRUPS A L'ALUMNAT? Cal comentar que es fa una nova distribució a l'aula per fomentar el treball en equip (el treball en grup és molt més productiu i motivador que el treball individual). A continuació repartir els rols a cada alumne del grup i explicar molt clarament en què consisteix cadascun. Seria bo fer alguna dinàmica per fer veure a l'alumnat els avantatges del treball en equip (caldrà anar fent algunes rutines d'aquest tipus regularment per tal d'enfortir el vincle entre els membres dels diferents grups).

A EPRI s'enganxaran unes targetes plastificades a la taula de cada nen/a, que haurà de conservar mentre hagi de desenvolupar el rol. A la classe hi haurà un DIN A3 amb l'explicació de cada rol.

A ESO cal penjar a la classe un DIN A3 amb l'explicació de cada rol.

Cada grup haurà de completar el **CONTRACTE DE COMPROMÍS** amb el nom dels membres del grup i els compromisos individuals i grupals que decideixin (òbviament adaptat a l'edat). El professor haurà de revisar cada contracte i fer-lo signar. Cal dir a l'alumnat que el contracte és vinculant i per tant el seu incompliment comportarà alguna conseqüència (no càstig) a criteri del professor (trucada als pares, entrevista...).

Els rols seran rotatius, de manera que cada membre passi per cada rol al llarg del període de durada del grup base.

PER A QUÈ FEM ELS GRUPS BASE? La distribució en grups base comporta que l'alumnat pugui **compartir la gran majoria de tasques que es fan a l'aula**. És a dir, no només han de poder col·laborar a l'hora de fer una tasca cooperativa o un projecte, sinó fent **QUALSEVOL de les altres activitats que fan a classe** i que fins a dia d'avui es feien individualment (per exemple quan fan exercicis de llengua, de matemàtiques o d'anglès). Com més tècniques cooperatives utilitzem habitualment a l'aula més facilitarem que els grups base aprenguin a cooperar. Treballar cooperativament comporta que hem de tolerar un cert nivell de soroll a l'aula i caldrà aplicar mesures que en facilitin el control:

- Rol del controlador: serà un dels rols de grup base i una de les seves funcions serà vetllar perquè el grup controli el seu to de veu.
- Sistema de targetes, o similar: establir un protocol a l'aula que estableixi unes conseqüències per als grups que cridin més del compte, amb penalitzacions conegudes per l'alumnat (no càstigs). Per exemple, uns minuts sense poder parlar.

Si el professor/a considera oportú que una activitat determinada es faci individualment (per exemple una lectura i uns exercicis de comprensió) haurà d'indicar-ho a l'alumnat.

Cal solucionar qualsevol incidència important amb un grup o un membre del grup a través del diàleg a classe o amb entrevista personal (o amb tot el grup). D'aquesta manera els educadors ens

convertim en un bon exemple de tots aquells valors que hem d'ensenyar a l'alumnat, a través del modelatge i la mediació, tal i com diu el nostre Projecte Educatiu.

I SI NO FUNCIONA? Si es fa bé ha de funcionar. El sistema de seure l'alumnat de manera individual i aïllada dels companys també comportava una sèrie de dificultats a les que estàvem acostumats i a les que sabíem fer front. Ara toca acostumar-nos i aprendre a manejar les noves situacions que es derivaran de la nova forma de distribuir l'alumnat a l'aula. **Cal fer front a les dificultats** dialogant molt amb TOT l'alumnat (amb aquells que rebutgen a companys i amb els que són rebutjats, amb aquells que no empatitzen o amb aquells que no són tolerants). En cas de dificultats importants cal aplicar mesures per millorar la situació (dinàmiques de grup, tutories individuals i/o grupals). I podeu recórrer a l'equip directiu sempre que sigui necessari.

PER A QUÈ SERVEIXEN ELS ROLS I QUINS FAREM SERVIR?

Els repartiment de rols entre l'alumnat suposa un **canvi en les dinàmiques** de funcionament de l'aula, solucionarem alguns problemes però se'n crearan de nous. **Donar uns rols suposa delegar una part del control del professor/a als alumnes i "democratitzar" les relacions entre aquests.** El professor/a ha de deixar que els alumnes prenguin un paper actiu en la dinàmica de classe respectant les seves decisions, **mediant** per ensenyar-los a resoldre conflictes i exercint sempre com a model (si jo no respecto les opinions, si sóc intolerant, si soluciono els problemes unilateralment, etc. ells/es em pagaran amb la mateixa moneda).

Els rols que repartirem a l'alumnat del grup base són:

PORTAVEU. Tasques:

- Recull i demana al professorat els dubtes del grup.
- Respon a les preguntes que el professor/a faci al grup (no si es tracta d'una pregunta dirigida a un membre concret).
- Representa al seu grup en cas de fer una activitat de diàleg o debat a l'aula.

SECRETARI. Tasques:

- Recull i es fa càrrec del material comú del grup quan es facin treballs grupals.
- S'encarrega de fer anotar als altres les activitats per fer a casa.
- Elabora documents de grup en cas d'activitats grupals.

CONTROLADOR. Tasques:

- Controla el temps d'execució de tasques concretes.
- Vigila que el seu grup treballi amb un volum de veu adequat.

COORDINADOR. Tasques:

- Dirigeix el grup per tal de garantir que tothom fa les tasques que li pertocuen.

-
- Supervisa, motiva, critica, ajuda als companys per millorar.

AJUDANT. Tasques:

- Ajudar a dur a terme un dels rols anteriors a un company/a que indiqui el professor/a.
- Suplir a un company/a quan no hi sigui.

Els tres primers rols (portaveu, secretari i controlador) han de ser presents en tots els grups. Els rols de coordinador i ajudant depenen del nombre de membres del grup. No obstant, pot donar-se el cas que un professor/a consideri que en un grup de 4 alumnes hi ha d'haver algun rol compartit (per exemple, dos controladors) i no fer servir els rols de coordinador i ajudant. També és possible que els rols de coordinador i ajudant siguin presents en uns grups i altres no.